

Nem volt a pesti festőknek könnyű soruk, amikor a hetvenes években azon törték a fejüket, hogy képeik a közönség elé kerüljenek, az meg még nehezebb dolog volt, hogy munkájuk otthont találjon a publikum lakásában. Mert bizony nem lehetett egyszerűen a műkereskedést igénybe venni, mert az még csak gyermekcipőben járt.

Volt ugyan már akkor is úgynevezett műkereskedés, de az nem nagyon hasonlított ahhoz, amit ma ezen a szón értenek. Ilyen volt például a Rózsavölgyi és Társaság, azonban ez inkább hangszereket és zeneműveket tartott raktáron, de azonkívül bronzból és gipszből öntött Beethoveneket, Rossiniket és híres énekesek litografált arcképeit is lehetett ott kapni.

Zeneműveket forgatott a jó öreg Treichlinger is, de például 1867 márciusában vászonműt és divatárut is licitált el a boltjában litografált képek mellett.

A legmulatságosabb volt azonban az Ingósi Bazár a Régi Posta-utcában. Ez ugyan képeket is árult, de egyúttal porcellánt, bútort, mángorlót, teát, rumot és ménesi aszú bort. Sőt 1868-ban aukciót rendezett régi olajfestmények eladására.

Érdekes, hogy ebben az időben egész sor könyvkereskedő is ajánlgatott könyvein kívül művészeti holmit is. Fekete Bernát 1871-ben Benczúr Gyula II. Rákócziának reprodukcióját ajánlotta közönségének karácsonyi ajándéknak. Egyik kollégája, Stolp, bizományba vállalta Böhm Pálnak, akkor még nem éppen híres festményeit. Más könyvkereskedők még kisméretű szobrokat is ajánlgattak a közönségnek, így például Izsó Miklósnak egyik művét, Pákh Albertnek, a népszerű írónak gipszből való mellszobrát. Ugyanennek a nagy mesternek műveiről készült gipszmásolatokat kapni lehetett Metzger Emil Bécsi-utcai könyvkereskedésében.

Valamicskét megélnékítették ezt a szerény piacot országos nagy események, amelyek alkalmi művészetet is hoztak létre. Csak néhány példát jegyzünk ide. Mindjárt a hatvanhetes kiegyezés öröme piacra került Deák Ferenc mellszobra, amelyet Marschalko János mintázott, ennek gipszmásolatát szerte árulták 15 forintért. Kugler Pál Ferenc Deákja viszont 12-ért volt kapható rokonának, Kugler Lászlónak boltjában. Emellett Deák-pipák, Deák-tollak, Deák-arcképek özönével. Hasonló áradata a fényképeknek, emléklapoknak, illusztrált albumoknak követte a koronázást.

Nagy, országos esemény volt 1870-ben Batthyány Lajos tetemeinek sírbatétele a Kerepesi-úti temetőben. Batthyány mellszobrát, Kugler Pál Ferencz művét Fekete Bernát könyvkereskedő árusította, képmását Vereby Soma vitte piacra, emlékérmét készített róla Klassohn.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

zerző: **Hogyan árultak képet,**
 cím: **amikor Pestből Budapest lett**

Írta: **Lyka Károly**

orrás:

Ny. Zolt

1844. II. 26.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Külföldi művészek budapesti látogatásai alkalmával régi gyakorlatukat folytatták. Olvassuk egy egykorú híradásban, hogy Zizzo és Rebussini olasz művészek

megérkeztek Pestre és „az István főherceg szállodában mutogatnak egy nagy velencei mozaikot, életnagyságú Rákóczit, a bemenet szabad“.

A vásár általános gyöngesége egyeseket képek ki-sorsolására is birt. Egan budapesti nyelvtanár két festő-leányának harminc festményét sorsoltatta ki, hogy művészi tanulmányaikat behatóbban folytathassák.

Volt ugyan kiállítás is, ritkán, a régi Múcsarnokban. De állandó a panasz, hogy kevesen látogatják, mert — mint a kor hírlapjai megjegyzik, — „nagyon messze van, odakünn a Sugárúton“. A Sugárút alatt az Andrassy-út értendő. Odáig eljutni akkoriban terhes vállalkozásnak minősült. Közelebb esett, benn a Belvárosban egy pár díszműárú-kereskedés. Ezeket szívesen látogatták, mert ott mutatós nippeket lehetett kapni; bécsi és párizsi apróságokat a szoba díszül, képeket nagyritkán, aranyozott bronzkeretekbe foglalt miniatűröket az üvegszekrényke számára.

Csodálatos, hogy ezekben az években, amikor gombamódra keletkezett a sok új vállalat és részvénytársaság, amikor óriási lendületet vett az építkezés és hatalmas új utak kezdtek új arculatot teremteni a fővárosnak (Andrassy-út, Nagykörút), csak éppen a művészet iránt volt oly csekély az érdeklődés. Az új Budapest kamaszkorát élte, a könnyű pénzszerzés kissé könnyelmű és

Osztályozás

707.5

Idő:

41874

Személy:

Helyszám:

felszínes élete, túlbuzgó optimizmusa inkább a mutatós külsőségek felé irányult: a művészetbe való bensőséges elmélyedés egyelőre nagy kárát vallotta az új életstílusnak. Sok munkába került, míg a művészetet meg lehetett szeretetni és igazi kultúrshükségletté emelni.